

Економічні науки

УДК 336.72

Федун Ігор Леонідович

доктор економічних наук, професор

Київський національний торговельно-економічний університет

Федун Игорь Леонидович

доктор экономических наук, профессор

Киевский национальный торгово-экономический университет

Fedun Igor

Doctor of Economics, Professor

Kyiv National University of Trade and Economics

Шкода Влада Миколаївна

аспірант

Київського національного торговельно-економічного університету

Шкода Влада Николаевна

аспирант

Киевского национального торгово-экономического университета

Shkoda Vlada

PhD student

Kyiv National University of Trade and Economics

**АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ РИНКУ ЛАКОФАРБОВИХ
МАТЕРІАЛІВ**

**АНАЛИЗ ПЕРСПЕКТИВ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЛАКОКРАСОЧНЫХ
МАТЕРИАЛОВ**

**DEVELOPMENT PROSPECTS ANALYSIS OF THE MARKET OF
PAINTS AND VARNISHES**

Анотація. У статті висвітлено сучасний стан лакофарбового сектору України, надано аналіз імпортно-експортних операцій та перспектив розвитку галузі.

Ключові слова: імпорт, експорт, лакофарбові матеріали.

Аннотация. В статье отображено современное состояние лакокрасочного сектора Украины, представлен анализ импортно-экспортных операций и перспектив развития отрасли.

Ключевые слова: экспорт, импорт, лакокрасочные материалы.

Summary. The current state of the paint and varnish sector of Ukraine is analyzed in article, the analysis of import and export operations and the prospects of development of the industry are submitted.

Key words: export, import, paints and varnishes.

Ринок лакофарбових матеріалів (ЛФМ) невпинно набуває розвитку. До основних напрямів вдосконалення виробництва відносять підвищення їх безпечності, експлуатаційних властивостей отриманих покриттів, зниження негативного впливу на природне середовище. Найважливішими факторами є екологічні аспекти виробництва та використання ЛФМ. Через це, на сьогодні ринок є орієнтованим на водно-дисперсійні (ВД) речовини, що набувають все більшого поширення на українському ринку завдяки своїй екологічності та відсутності у складі шкідливих розчинників, легкості нанесення та зручності отримання плівок.

Проблеми дослідження стану та перспектив розвитку українського ринку та асортименту ЛФМ висвітлювалися в роботах І. Бакус, Н. Мережко, Д. Ісакової, В. Свідерського, О. Золотарьової, Т. Караваєва, М. Бойко, О. Мельник та ін.

Кон'юнктура українського ринку ЛФМ характеризується тенденцією зміни міжринкового співвідношення композицій на основі органічних

розчинників та ВД ЛФМ [1]. Наведено на рис. 1 сумарні обсяги виробництва ЛФМ у млрд. дол. США провідних світових виробників ЛФМ за 2016-2018 рр.

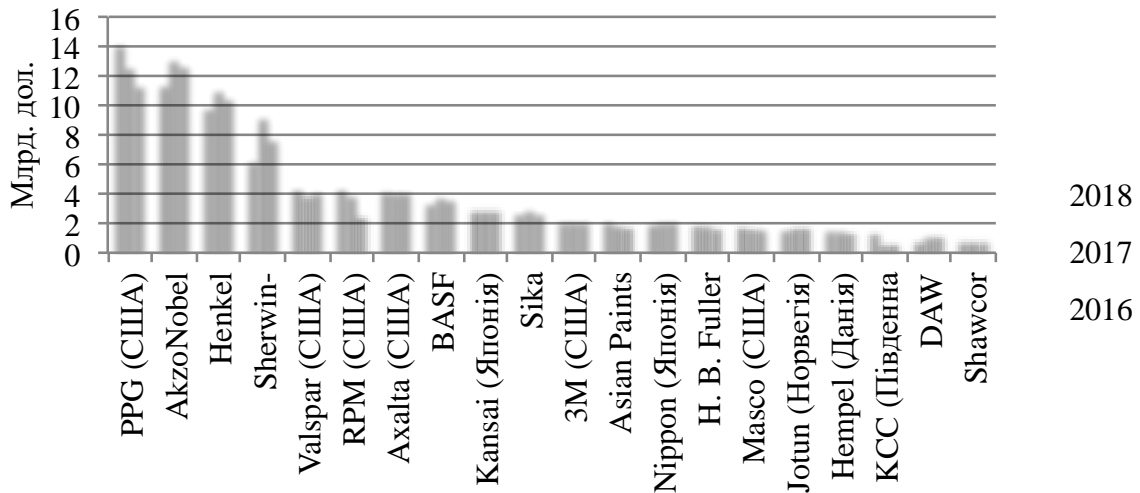

Рис. 1. Обсяги продажів ЛФМ провідними фірмами-виробниками у 2016-2018 рр.

Дані свідчать про те, що лідерами продажів ЛФМ є PPG (США), AkzoNobel (Нідерланди) та Henkel (Німеччина).

В Україні нараховується більше 200 виробників, з яких не більше 20 забезпечують наповнення ринку на 70% країні. Лідерами серед них є «Снежка Україна», «Мефферт Ганза Фарбен» (ТМ «Дюфа», ТМ «МГФ»), «ЗИП» (ТМ «Зебра», «Триора», «Мальва»), «Тиккурила Україна» (ТМ «Колорит»), «Капарол Днепр» (ТМ «Альпина»), «Фейдаль УА» (ТМ «Фейдаль»), «Полисан» (ТМ «Полисан»), ЧП Олейников (ТМ Smile) та інші [2]. Серед продукції закордонних виробників найбільш відомими українським споживачам є виробники Caparol, Tikkurila, Akzo Nobel, Remmers, Johnstones, Teknos. За показниками динаміки виробництва ЛФМ протягом 2016-2018 рр. можна сказати, що перспективним є успішний розвиток ринку адже країна володіє великим потенціалом можливостей та потужностей. Вважаємо за доцільне відобразити на рис. 2 динаміку та структуру виробництва ЛФМ в Україні за видами дисперсного середовища протягом 2005-2016 рр. [2].

Рис. 2. Динаміка та структура виробництва ЛФМ, 2005–2016 рр.

Авторами встановлено, що протягом 2014-2016 рр. відмічається зменшення показників сумарних обсягів виробництва ЛФМ. Порівнюючи їх для ЛФМ на основі органічних розчинників у 2014 р. із 2015 та 2016 рр., визначено, що різниця значень складає зменшення на 25,8 тис. т. та на 26,7 тис. т. відповідно. При аналізі показників ВД ЛФМ простежується динаміка збільшення на 5,6 тис. т. у 2015 р. порівняно з 2014, та на 9,9 тис. т. у 2016 р. порівняно із 2015. В Україну імпортують ЛФМ більше 30 країн. Співвідношення пропозиції на ринку ВД ЛФМ та композицій на органічній основі відповідно належності до сегменту імпортованої продукції чи вітчизняного продукту протягом 2018 р. наведено на рис. 3. На рис. 4 відображено структуру імпорту ЛФМ в Україну за видами дисперсного середовища протягом 2009-2018 рр.

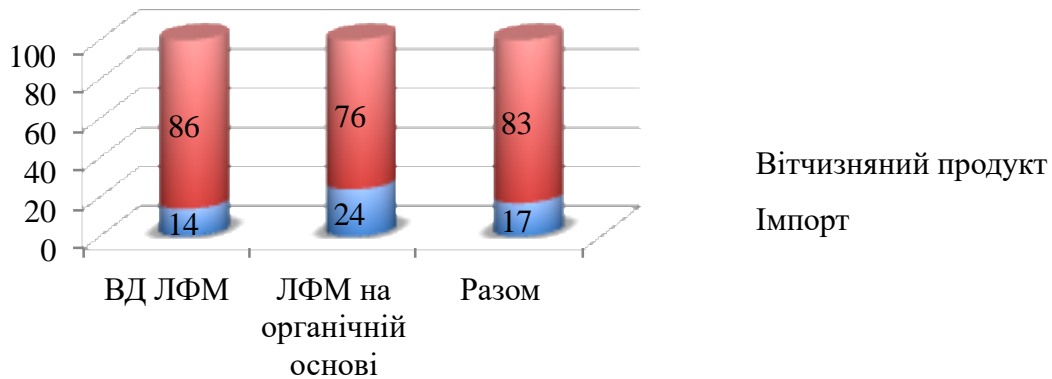

Рис. 3. Співвідношення пропозиції ЛФМ на ринку України відповідно сегментаційній належності у 2018 р., %

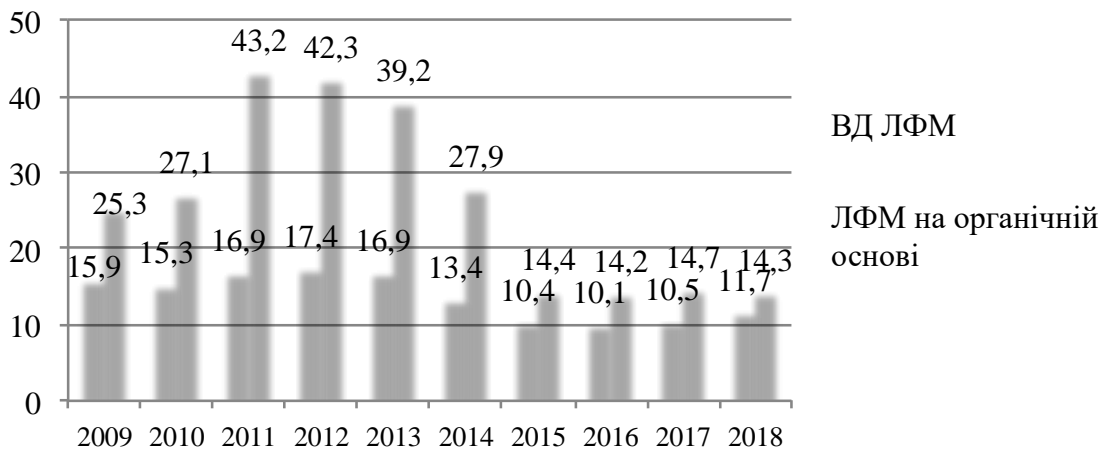

Рис. 4. Структура імпорту ЛФМ в Україну за видами дисперсного середовища протягом 2009-2018 рр.

Дані свідчать про те, що наявним є зростання обсягів імпорту, що становить збільшення значення на 7,5%. Протягом 2009-2010 рр. загальний обсяг імпорту знизився на 28% та 26% відповідно. У 2012–2013 рр. зростає ЛФМ на органічній основі і знизилася показники ВД ЛФМ. Порівнюючи 2014 та 2013 рр. спостерігається скорочення імпорту ЛФМ на 26,4%, а у 2015 р. по відношенню до попереднього року – ще на 40%. У 2017-2018 рр. дані набувають збільшення, отже, можна зробити висновок, що імпорт ЛФМ на органічній основі переважає над імпортом ВД ЛФМ.

Спостерігається тенденція до підвищення середньої вартості імпортованих ЛФМ, проте, її значення залишається низьким для обох видів, що можна пояснити заниженням митної вартості при імпорті продукції.

Експортні операції з ЛФМ на органічній основі переважають над операціями з водно-дисперсійними ЛФМ. Саме на ВД ЛФМ зорієнтований здебільшого український ринок, що пояснюється низкою переваг даного виду продукції [6].

Перспективи розвитку галузі залежать від підвищення рецептурних складів ЛФМ та вдосконалення технології виробництва. Так, для підвищення експлуатаційних властивостей науковцями пропонується вводити такі інгредієнти: каоліни (сприяють зростанню міцності плівок), карбонати (забезпечують щільність структури), наповнювачі марок Normcal-20 та Normcal-40 (підвищують гідрофобність), коалесценти (робить можливим процес плівкоутворення при низьких температурах) тощо.

Фахівці вважають, що у 2019-2020 рр. відбудеться поступове зростання показників розвитку виробництва. Відповідно інформації перспектив розвитку, аналітичної групи Transparency Market Research (TMR) світовий попит до 2021 р. збільшиться до 172,9 млрд. дол. США, щорічне зростання становитиме 4,8%. ВД ЛФМ користуватимуться найбільшим попитом. Однією з тенденцій є збільшення попиту на матеріали, що використовуються для робіт з утеплення, оздоблення та декорування внутрішніх площ приміщень та фасадів будівель [6].

Література

1. Шкода В.М. Міжнародна конкурентоспроможність постачальників вітчизняного лакофарбового підприємства в умовах євроінтеграції галузі / В.М. Шкода, Н.О. Іксарова // Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. – 2017. - №3. – С. 12-17.

2. Водно-дисперсионные ЛКМ промышленного назначения // Лакокрасочная промышленность. — 2012. — № 20(314). — С. 20
3. Зовнішня торгівля України, основні країни-контрагенти. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/cstat/f3/showstat>
4. Обсяг імпорту та експорту товарів за кодами УКТЗЕД [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/cstat/f11/showstat>
5. Статистичний бюлетень Виробництво промислової продукції за видами в Україні за січень-грудень 2016 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Шкода В.М., Мережко Н.В. Аналіз ринку лакофарбових матеріалів / В.М. Шкода // Матеріали всеукраїнської практично-пізнавальної конференції. — 2017. — №8. — С. 3–8.